

Megjelen: hetenkint egyszer, csütörtökön.

A szerkesztő lakása: Pestvárosánál 6-ik szám alatt.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 ft. | Félévre 3 ft. | Negyed évre 1 ft. 50 kr.

Hirdetések és melléletek — utóbbiak a kincstári illetékekkel együtt 1 ft. 50 krral számítva — minden nyelven fölvetetnek a kiadóhivatalban. Kérik az ígatási díjakat az ígatmányokkal együtt legfőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vehetnek.

Hirdetések díjai:

a háromhasas peitisor első hirdetésnél 4 kr., többszörinél 3 kr. Kincstári illeték minden egyes beigtatásért 30 kr.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Beeskereken, hova az előfizetési pénzek és ígatási díjak küldendők.

Ezüst menyegző.

25 év.

1854—1879.

Ma huszonöt éve, hogy Felséges Uralkodóink egybe keltek. Akkoron hú alattvalóik millióinak forró imája esdte az egektől a királyi pár boldogságát.

Ma a népek milliói forró hálát rebegnek a Mindenhatóhoz azért, hogy a 25 év előtt kötött házassági frigyét védte és oltalmazta, — megáldotta a házassági szerelem zálogaival, a boldog családi élet biztosítékaival: gyermekekkel, — kikre a királyi szülők erényei átszállottak, a felséges szülők és szerető népeik örömére.

A királyi pár mai ünnep- és örömnappját egyszersmind az egész nemzet ünnep- és örömnappjává teszi, mely a koronázott uralkodó pár örömét és bánatát mint saját örömét és bánatát érzi.

A mindenható Isten védje és oltalmazza ez után is a Felséges királyi házat és tartsa meg Felségek házassági frigyét eddigi boldogságában, a Felséges uralkodó család örömére s népei javára, az emberi élet legvégső háttáráig.

Torontálmegye közönségének felirata.

Ő Felsegeik ezüst lakadalmuk alkalmából Torontálmegye közönsége következő feliratot intézett a királyi párhoz:

Felséges Császár és Apostoli Király!
Felséges Császárné és Királyné!
Legkegyelmesebb Urunk és Asszonyunk!

Mint szeretett hazánk hű fia és polgárai, de egyuttal Fejedelmünk hű alattvalói, határtalan szeretetünk és törhetlen ragaszkodásunk zálogaként, Felségek legmagasbb családi ünnepélye alkalmából, melyen boldog házasságuk negyedszázados évfordulóját ünneplik, honpolgári és hű alattvalói kötelességünk legkellemesebbjéit teljesítve, jelen hódoló

feliratunkban kívántuk örömlünk Felségek legmagasbb tudomására hozni.

Felséges Császár és Apostoli Király! Legkegyelmesebb Császárné és Királyné!

A midőn ezt nem a rideg alattvalói kötelesség parancsaiból, de mint Magyarország Felségek hű alattvalóinak egyik törvényhatóság lakosai örömtelt érzülettel tesszük, fokozza ezt, azon a nemzetek történetében vajmi ritkán hazánk történelmében pedig a Habsburg-Lothringi ház uralkodása alatt még fel nem jegyezhetett alkalom, melyen mi tisztá szívünk-ből hálát adva a mindenhatóhoz, hogy ez örömnepély szerencsésében részesekké lettünk, — ezt egyuttal az utókornak megörökíthetjük.

Felséges legkegyelmesebb Urunk és Asszonyunk!

Hű érzelmeinket, és tiszta szeretetünk-ből eredő örömlünk, mely igaz honfui sziveinkben öszpontosul, szavakkal eszelteni képesek nem vagyunk, szolgáljon tehát megénk százezeinek azon rövid de forró érzülettel az egek urához, a királyok királyához intézett buzgó fohásza hűségünk és örömlünk tolmácsaként, miszerint a legelső magyar embert legkegyelmesebb királyunkat, a női erényekben utóérhetlen királyasszonyunkat, nagyreményű trónörökös Rudolf Főherceg, Gizella és Valeria Főhercegnők ő Felsegeikkel együtt, az őszmonarchia javára a lehető legkésőbb emberi korig boldogul éltesse.

Változatlan hűséggel vagyunk Nagy-Beeskereken, 1879-ik évi ápril 9-ik napján tartott közgyűlésünk-ből, legkegyelmesebb Urunk és Asszonyunk legalázatosabb hű alattvalói.

Torontálmegye közönsége nevében:

Alispán távollétében:

Tabakovits Gusztáv.
főjegyző.

Budapest ápril 19-én 1879.

(n.-) A vegyes occupatio kérdése most azon legérdekesebb kérdése, mely a keleten érdekelt hatalmak összes figyelmét lefoglalja.

A berlini szerződés szerint azon idő, mely alatt az orosz csapatok Bulgáriát s a Balkán alatti keleti Rumeliát elfoglalva tarthatják, végéhez közeledik. Az oroszoknak május 3-án, a berlini stipulációk szerint, meg kell kezdeni a kivonulást s azt három hónap alatt be kell fejezni.

Bulgária addig megalapítja szervezetét, megválasztja fejedelmét s az állami élet funkciói ott megkezdődhetnek s a béke, nyugalom s rendezett viszonyok helyreállhatnak — emberi számítás szerint.

De mi fog történni keleti Rumeliában, melynek, a san-stefanoi szerződés szerint, Bulgáriával kellett volna egyesítenie, de melyet a berlini szerződés által a hatalmak visszacsikartak az orosz befolyás állandósítása alól s a szultán hatalma alá leendő visszakerülését elhatározzák? Hiszen az is egyszerű dolog lehetne, az orosz visszavonuló csapatok helyére mindenütt török csapatok nyomulnának s a tartomány autonómikus szervezete a szultán által kinevezendő kormányzó vezetésé mellett megkezdhetné működését. Csak az a bökkenő, hogy az orosz hatalomnak Rumeliában már majd egy éve uralgó képviselői teljesen felzigatták az ottani bolgárokat s ezek el vannak határozva a berlini szerződést semmibe venni, a török hatalom visszatérését még fegyveres fölkeléssel is meggátolni s a Bulgáriával való egyesülést, ha büntetések által nem lehet, hát erőszakkal is megkísérteni. Egy kelet-rumeliai bolgár-lázadás pedig könnyen segítséget kaphatna Bulgáriából, a balkánfélszigeti szláv fajokat ismét harcra gyűjtene a gyűlölt török uralom ellen s egy ily háború alig maradna el orosz beavatkozás nélkül — s így ismét ott volnánk, hol tavaly voltunk, mikor a keleten kitért lángok majdnem tűzbe borították egész Európát.

A minden oldalról kívánt s szükségelt európai béke megmentésére az angol kormány Andrassy azon régebbi eszméjének megvalósítását ajánlja, mely szerint az orosz seregek elvonulása után Kelet-Rumeliát a szerződéses hatalmak seregérseiből álló vegyes hadtest szállja meg, hogy megakadályozza a bolgár fölkelést s lehetővé tegye a török uralom restaurálását.

Az természetes, hogy ez eszme megvalósítása ellen az orosz kormány felhasználja összes diplomáciai fogásait: az orosz terveknek mi sincs annyira ellenére, mint oly eszköz, mely alkalmas legyen a Balkánon levő számos tűzagnak alapos veszélytelenítésére. Azonban meglepő, hogy a párisi szerződést s a berlini aláírt többi hatalmak körében ez eszme nagyon különböző s egészen hiedeg fogadtatást nyert. Németország mindjárt kijelenté, hogy neki keleten semmi különös érdeke nem lévén, a vegyes foglaltatástól távol kíván maradni. Franciaország így szintén elmarad, míg Olaszország minden féle feltételekhez köti beleegyezését. Maga Anglia, melynek kormánya az orosz occupatio meghosszabbításának leghevesebb ellenzője monarchiákkal együtt, maga Anglia igen csekély rokonszenvvel viseltetik a vegyes occupatio iránt. Az angol nép az újabb időben nem sok biztató tapasztal

lást szerzett idegen földre irányzott expedícióival. Afganistánban minden nagyobb eredmény nélkül húzódik a télen megkezdett háború, a Kafferek földjén pedig a zuluk részén van eddig minden anyagi és erkölcsi előny. Azontul most van napi renden az egyiptomi krízis is, mely Angliát nagyon közelről érdekli s melynél előre nem látható, hogy nem lesz-e a Nilus partjain nagyobb angol hatalom kifejtésére szükség?

Ily körülmények közt mi történjék? Május 3-a, mint az orosz csapatok visszavonulására kitűzött időpont, küszöbön áll. A berlini szerződés azt határozza ugyan, hogy „május 3-ától további 3 hó alatt az oroszok tartoznak csapataik visszavonását s a kiürítést bevégezni.“ Eszerint az orosz occupationnak tökéletes vége csak augusztusra várható s így a hatalmaknak negyedfél hónapjuk van még a kelet-rumeliai ügyet a portával egyetértésben befejezni.

Még zavarosabb lesz az egész kérdés a bolgár nemzetgyűlés magatartása által. Minden megengedett s megmenegedett eszközzel a végleges szervezés befejezését megakadályozni iparkodik s oly határozatokat hoz, melyek a berlini szerződésben vont hatáskörön túl mennek. — Legutóbb is a nemzetgyűlés magának megdecetálta azon jogot, hogy Bulgária határait változtathassa s proclamálta a fejedelmi méltóság örökösödését. A porta a berlini szerződésre való hivatkozással tiltakozott e határozatok ellen a hatalmak előtt. A bolgár gyűlés pedig, hogy a fejedelem-kérdésben ne kelljen véglegesen határozni, s hogy Bulgáriának szerződés szerinti határok közt való szervezését megakadályozza, elhatározta egy új alkotmányozó gyűlés összehívását.

Hogy az orosz hatalom közegei mily állást foglalnak el a bolgár gyűlés e tényeivel szemben, nem világos. Látszólag az orosz biztos óvatst tesz e határozatok ellen s a gyűlést igazi orosz durvasággal tractálja. De kéz alatt az orosz agensek alighanem annál szorgalmasabban izgatnak a bolgár vágyak folytonos élesztésére. Minél nagyobb lesz Bulgáriában s Rumeliában a zavar, minél kevesebb a kilátás a viszonyoknak a berlini szerződés kereteiben leendő rendezésére, annál inkább diadalmasodik Gorcsakoffnak a san-stefanoi ideál visszanyerésére törv politikája — az világos.

De ez is világos, hogy Európa evvel a bolgár s kelet-rumeliai alkotással kellemetlen feladatot szerzett magának, de leghibásabb volt az annak kivételére elfogadott mód, mely szerint a kivétel megkezdését az oroszra bízta. Kecskét tett meg kertésznek nagy rövidlátással.

TÁRCSA.

Ha ünnephez más nem kell, csak a fény, Akkor királyok könnyen ünnepelnek! Mert dusak ők, habár a nép szegény, S ha kincset szórnak, ünneplőkre lelnék. De ünnephez, ha kül-disz nem elég, S kell még hű tiszta heve a kebelnek, Mely mint oltártűz oly szent lánggal ég, — Akkor királyok ritkán ünnepelnek! Csak egy van méltó, nagy királyi ünnep: Ha az egyuttal népek ünnepe!

* E szép költeményre felhívjuk t. olvasóink figyelmét.

Hol diszt erények adnak, mert kitűnnek, S magára kél milljók önéreze. Hol az öröm nem mámor hanem ihlet, Hol hűség hódol, ám nem hizeleg, S oly főre száll az áldás kit megillet: Királyunk! ilyen a te ünneped.

Isten kegyelme trónt adott Te néked, Kaptál országokat, de népeket nem! A népeket Te egy magad szerzed meg, S országokat adtál nekik — szivedben! De nem! nem egy magad! Eg küldte le Egy angyalt ki szived meghódította: S magának tartá? kérkedett véle? Nem! — Azt, s övét is népeidnek adta.

Van-e kit hatalom csak jogra szoktat? Kit önkény dajkál, és ármány nevel? Kit véres korszak véres műre oktat? S kiben mégsem lesz vaddá a kebel? Van-e kit földi kéjek édes mérge Nem ronthat el, s marad hű és igaz? Kiről lehámlik a gög durva kérge? Atyánk, urunk, királyunk Te vagy az! S van-e, kit mint az erdőben madarat Csak illat napuság, s virág nevel?

Kinek a búról tudni sem szabad, Kinek csak játszani, s örülni kell? S ki mégis úgy átéri népe gyászát, Hogy részt sorsában fájón sirva vesz, — Eltűri érte ha meg is aláznak? Anyánk, urnőnk, királynénk Te vagy ez! Nem volt még frigy oly Égben költe mint ez, Nem eskü szentebb mint a tietek! Népekre áldást, rátok üdvöt hint ez, S jóssággal koronázza szivelek. Egy negyed század elvonult felette, Elszállt azóta huszonöt tavasz: És annyi hervadásnak közepette, Hő szivelek tavasza ugyanaz.

Idő nem vont redőkét arcotokra, A szív zománczát nem törölte le: Mert nemzelek vigyáznak álmotokra, S hű párna minden honfi kebele. Hatalmasoknak jót kívánni gyakran Csak pusztá illem, és üres keret: De az mely száll főtökre szakadatlan, Szívükből fakad föl és hiven szeret! Sokáig éljete! ezt kéri kérve Az ég urától millió ajak,

Mert tudja: mig Ti éltek el van érve A mit más népek csak áhitanak. Elérve az, hogy Ég kegyelme nemcsak Királynak trónt, de népek ad királyt: Hol nép óhajta a királyi parancsa, Hatalma törvény, mely jogért kiált! Lám! tenger jött ránk, s egy nagy temető lett, (Tán hogy kioltsa ünneplő hevünk?) S mi ime gyöngyöt meritünk belőle: Királyi könnyét, mely legdrágább nekünk. Rudolf nagy ősdöd egykor vállán vitt át Egy szent atyát a zugó patakon: Te nagy utód e példát megnagyítád, S emelsz tengerből várost, mely ma rom. S hiába jön ránk bármily tenger árja. Habár néptenger, fegyveres özőn: Király és népe fölkeszülve várja, Dicsosorut aratni harczmezőn. Mert hol király s nép közt ily szent a frigy, Trón nem inoghat, nép nem bukhat el! — Királyi pár! élj boldogul, s csak így, Mig minden nemzet trónt így ünnepel.

Ifj. Ábrányi Kornél.

ás. tartozó urad- bérbe adatik, kintése ezéj-évi ápril 24-ig

mi intézőség ztelek.)

latiszt,

gazdászati min- yal bír s szak- nyújtani képes, g is, a román n, szerény fel-

si Pál F.-hez (64-2.1)

TÓR,

szemész, siker biz- ü ket

következ- yengese-

g idültket fekélyeit en alakjai-

öknél, az nnan eredő

és minden-

10 óratól és este

ca 1.szám, ottentiller- lépésön.

válasz detnek.

-giliszta) (14-43.11)

rth,

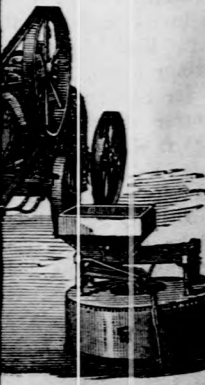
(72-6.1)

olóikat,

llett.

eken.

Beeskereken.

Most az a kérdés, hogy mi történtek tovább? Örömmel constatálhatjuk, hogy monarchiánk az angol kormányval egyetértésben a berlini szerződés teljes végrehajtásához ragaszkodik — ez egyértelműséget jelentősegteljesen documentálta gr. Károlyi londoni követünk felköszöntője. A Balkán feletti s alatti bolgár s kelet-ruméliai tartományokat vissza kell adni maguknak, s az orosz csapatoknak, hivatalnokoknak, agenseknek onnét elvonulni. Akár mi történjék aztán: Bulgáriát s Kelet-Ruméliát előbb szabaddítótól kell megszabadítani. Csak aztán határozhatunk a hatalmak a portával egyetértésben, hogy Kelet-Rumelia teljes pacificációját s szervezését érdekében a tartományt a hatalmak vegyes serege vagy pedig a szultán hadai szállják-e meg. S megnyugodva látjuk, hogy az Andrássyhoz közel álló lapok egyértelműleg kívánják a berlini szerződés szerinti valószínűsítést, mely az orosz occupáció befejezése után Kelet-Rumeliára nézve a szultán souverainitásának helyreállítását proclamálta.

Egy golyó hatása.

Nagy-Becskerek, ápril 24-én.
A lefolyt husvét ünnepek alatt a czár is embernek érezte magát.
A szeretet melege alatt dobogott az ő zsarnoki szíve is.

Hanem furcsa szeszélye volt a sorsnak, hogy épen a szeretet ünnepe alatt a császárné, csökök ajk helyett revolverrel fogadtatott az orosz szembejövőt alátvaló által a minden oroszok czárja, kiről az ősmondás azt tartja: „Ha az Isten távol, a czár mindig közel van.”

Szegény ember! Szegény czár!
A távirat már szétördítte az egész világra, hogy husvét reggeli kilenc órákor, midőn a császár rendes reggeli sétáját tette, a laborkari palota előtt egy tisztességesen öltözött egyén, egyenruhában, sapkával és kokárdával jött vele szemközt s midőn a czár közelebe ért, felöltötte zsebéből revolvért vett elő, ráölt a császárra s még néhányszor tüzel; de a császár sértetlen maradt.

Rég óta rothad már valami a fehér czár birodalmában.
Az a kiáltvány, melyet az orosz nihilisták Pétervár utcainak szögleteire már ápril első napjaiban kiragasztottak, előre jelezte, hogy nagy meglepetésekre fog virradni II-ik Sándor orosz czár.

A proklamáció egyszerűen Sándor Nikolajevicshez volt titulálva.

Az „orosznép láthatatlan védői” ebben az iratban nyíltan kimondták, hogy ki akarják tisztítani a zsarnokság Augias istállóját s megakartják menteni a népet a közigazgatási vérekből, amelyek börtönbe vetik az ártatlan népet, ott irgalom nélkül fenytik, éhezeltetik, szomszadjátják és azután akasztófa alá, vagy az északarkai bányákba küldik.

Mi törvényt tartunk — kiáltanak fel a nihilisták — és irgalom nélkül teljesíteni fogjuk kötelességünket és semmi eszköztől sem fogunk visszaradni.

A véres zsarnokság pokoli fajzatát tüzzel-vassal el fogjuk pusztítani... A bakoknak ezt kiáltják áldozataik: „Morituri te salutant.”

Ha pedig nem hallgatna meg ön, Sándor Nikolajevics a mi figyelmeztető szavunkat, hogy megállapodást parancsoljon a zsarnokságnak, erre az esetre kijelentjük önnek, hogy végtére is kifogynak a zsarnokok.

Számmelküli tárca.

„De mit töröm fejemet...”: a tisztelt olvasó nemde már tisztában van e tárcaival? Bizony, szegény külsejű, üres tárca: térjünk napi rendre; ámbár külsőleg ha még oly cifra, de hason tartalmú, ha még oly gyengéd kezesek is himzettek — mit ér? Mint rokon keblől emlékszem, szíves érzet tanúsítója mindig, fölöttébe becses, de ha nincs lelke, a pénz, e szempontból a külső mit sem határoz. Oszintén szólva a mondottak nem valami új igazságok. Az idézetnek a helyeni előirántása tan vehető szokottanabbnak, mely után tisztelt olvasóm azon kellemes reményben ringatózik, miként régi jeles költőknek mely philosophiát, az élet folyását feltüntető, — ezt — amint kell is, s másképp nem is lehet — folyton reménylő önbiztalgatással venni oktató verse szellemében — e tárca vajmi érdekesebb ígérkezik... Eszedem először, az idézet egyszerűen tárcaim bekezdésére vonatkozik. Kélelem csalódas. Eszedem másodszer, még nem ugrottam át az árkot...

Se bajom az elkezdéssel, amint ez már meg is volna, s hol a kezdet meg van, végnek is kell lenni, e kettőnek pedig okvetlen közepének, s mint mondani szokás: „a jó kezdet, felsiker”: tehát ami bebizonyítandó volt, e tárca is meglesse; lám, mily könnyen ugrom át az árkot... Se bajom; nem új tapasztalat: aki úszni nem tud, csak neki a Begának! a többi, értem itt persze az úszást, magától jó, mint régebb magyar mondásunk szerint: „akinek az Isten hivatalt adott, ad neki ész is hozzá”; tehát: „Félre gondok, hoptot mondok...”

Szabadelvből törvényeket kérünk... A civilizált világ kigúnyol s megvet bennünket, megtagadja tőlünk az emberi méltóságot. Az ország tönkretéve... Az oktatási rendszer, büntető rendszer... A hivatalnokok serege nem más, mint a kegyetlen és lelketlen tolvajok bandája. Az ön kormányzó, rendőrmesterei és tábornokai valóságos szatrapák, akiket Xerxes és Dariusz megdicsérne... Bárhova nézünk: mindenütt butaság, kegyetlenséggel párosulva, kéjelgő pazarlás tehetetlen népszarolással. Ön az örvénybe rohan.

Igy a nihilisták.
És ez a proklamáció megjelent falragaszok, daczára a szigorú kémrendszer Argus-szeméinek.

Letépték ugyan az okozók, de azért olvasták ezren és ezren s bejárta a kiáltvány a világ összes politikai hírlapjai.

Ne neked fehér czár! A pária fölemelte fejét s hangosan kiáltja: panem et circenses! Vagyis modern-szavakkal: kenyeret és szabadságot.

Követheik sétatáján a titkos rendőrök egész legioi a hatalmas czárt, de azért mégis védtelen ő.

Elvégre elérte őt saját bűnének büntetése. A rabszolgák között, kiknek nem volt szabad moccanani, babár szíjat hasították is hátából, — ő akart egyedül szabad lenni.

Macsakahatát görnyesztő hivatalnokok serege között ő akart csak egyenes fővel járni, elérte azt az időt, midőn olyanná lett, mint üldözöbe vett erdei vad, nem tudván honnan dördül el a gyilkos golyó.

Az orosz pária rettegve hajtotta le álomra fejét, nem tudván, mit hoz rája a fölkelő hajnal, s még álmaiból is sokszor felriad, mert álma szörnyű ölbombányát tart föl előtte, — most a fehér czár álmai is rémekkel népesülnek be.

Oh a nemzisi boszúja irtózatot.
Az elégedetlen nép forrong; a bitoros trón ingadozik s a legnagyobb rab manap a rabbirodalomban önmaga a czár.

A gyilkos golyója ugyan nem talált oda ahova szánva volt, de a czarismus azért találva van mellyen.

Vajha a czár okulna ezen eseményen s a szabadság áldott verőfényével iparkodnék elosztani ezt a sötét földet élete egéről.

A czár csak kettő között választhat, — forradalom, vagy népszabadság.
A trónok alatt megrendült a föld; düledeznek a korhadt államszerkezetek, melyek a szabadság rovására a népek leigazását megengedhetők tartják. — Gondolja meg ezt a czár a tizenkettedik órában.

A fellázadt szenvedélyek már most csak a szabadság által csillapíthatók le.

Szuronyok manap nem védelmezhetnek meg egy trónt, ha a szeretet len nem tartja.

A gyilkos, gyilkos marad mindig s bűnténye, arcúl csapása az erkölcsi világrendnek.

De gondolja meg a fehér czár, hogy legnagyobb gyilkos az, ki egy nemzet szabadságát gyilkolja meg zsarnoki módra.

Természet szerint való szent joga van ehhez a népeknek épen úgy, mint halmak a vízhez, madárnak a levegőhöz.

Nem lehet a fehér czáron az Isten áldása.

A merénylet.

A szeptérvári merényletre vonatkozólag jelentik legközelebből: A merénylő állapota javult, bár a sérülései, melyeket a nép teletlegessége okozott, jelentékenyek. Minap vonatkozott enni. Személyét illetőleg ép oly keveset árul el, mint az összeesküvés mérvéről, a melynek ő a czárra irányított merénylettel szolgált. Az eddigi vizsgálat alatt csak egyszer törte meg a hallgatást, melyet, ugylátszik, megfogadott. A vizsgálatot vezető Leontieff senátornak ezt mondta: „Kutassanak — én semmit nem tudok.” Zárkóztatása és nyakas-

sága, melylyel némaságát megtartja, tekintete is, melylyel megvetőleg néz a vizsgáló bíróra és a többi törvényszeki tisztviselőre, valamint egész modora Necsajeffre emlékeztet, ki a nihilista mozgalmak kezdetén politikai gyilkosság miatt elítéltet. Necsajeffvel állítólag azelőtt összekötetésben is állott Szolovjeff. — A szleszkov-szentpétervári uton levő csendőrállomásokról beérkezett tudósítások konstataciók, hogy Szolovjeff az egész uton, minden állomáshelyen érintkezett hivatalnokokkal. Ezt a nyomot kutatja most a vizsgálat. — A czárnak Livadiába való utazás után, Szentpétervárt ostromállapotba helyezik. A trónörökös székelyét ideiglenesen Moszkvába helyezik át. A nagyhercegek által lakott palotákban megkötöztetik az örök. Drentelen tábornok, a harmadik osztály főnöke, ki csak imént volt egy merénylet tárgya, tegnap nyújtotta be lemondását. — A rendőrség újjászervezéséről az orosz lapok ezt jelentik: Sándor czár azonnal elrendelte egy szeptérvári rendőrmisztérium szervezését s a különleges állami rendőrszolgálat létesítését. A rendőri minisztérium élére állítólag Trepoff tábornokot, a szeptérvári volt városkapitányt nevezik ki. Tekintetbe véve, hogy a titkos orosz szocialforradalmi bizottság legveszélyesebb tagjai külföldön tartózkodnak és onnan egész háborítlanul folytatják az orosz kormány támadásait, elhatározatott, hogy a külföld több fővárosában, mint Londonban, Párisban, Genfben, Berlinben és Bécsben teljesen szervezett titkos rendőrségi hivatalok állítsanak és ezek mindenféle nemzetiségű ügynökökkel láttnak el. E féle hivatalok eddig csak Londonban és Genfben voltak, de foglalkozásuk kevés és hasznuk csekély volt. Oroszország külföldi ügynökeinek mindenekelőtt az lesz a feladatuk, hogy a népet, mely közt tartózkodnak, tanulmányozzák, minden körben belépést szerezzenek, magokat mindenütt tudósokul, utazókul, panszavistácul, tanárocul matassák be, az egyes körökben és nemzetiségek közt a politikai hangulatról alapos értesülést szerezzenek. E célból az agenseknek nagy összeg pénz fog rendelkezésre bocsátatni, hogy az egyes közvitelket és híveket jól fizethessék.

Körrendelet.

A belügyminiszter a szegedi menekültek ügyében a főispánokhoz, és a főváros főpolgármesteréhez körrendelet intézett, a melyben azt hozza tudomásul, hogy Szegeden, Új-Szegeden, Szőregben a menekültek részére rendelkezésre álló hely már teljesen igénybe van véve, úgy hogy a nevezett helyeken több menekült el nem fér, — tehát a nevezett helyekre munkaképteleneknek, u. m. elaggott férfiaknak, nőknek és gyermekeknek ne adjanak jelenleg menhelyükről odaszólt utjegyeket. Az enyhe idő beálltával a munkaképes egyéneknek alkalmuk nyílik tisztességes munkával megszerelni napkenyerüket; s az adakozók nemese céljainál sem egyeztetelhető össze, hogy munkaképesek nyerjék a gyámoltalanok részére szánt adományt, — minélgyva mindenütt összeirandók a munkára, s kijelentendő nekik, hogy a munkába nem állnak, élelmezésük és ellátásuk csak e hó utolsó napjáig tart; akkor elfognak bocsátatni. A munkakereső, ha vidéken alkalmazást nyert, oda uti jegyet kaphat, s ha beállítás számszám hiánya akadályozza, az illető rendelkezők felhatalmazandók szükség szerint szerzők beszerzésére és ajándékozására is. Fehérneművel és felső ruhával a menekültek részben el vannak látva; a kinek még nem volna, a központból legközelebb ellátják. Jövőre a szükséglet előállítását legelőszörükben úgy vélné a belügyminiszter, hogy az anyag beszerzését, a nő-menekültek varrják meg a fehérneműt. A fölügyelet, szabás és kiosztásra a helybeli nőegyletek volnának felkötendő. E véget a főispánok lépjenek érintkezésbe a nőegyletekkel.

emberi ész a természetet, parancsol a világnak, kocsiba fogja mint paripát a gözt, czirkalmazza a vizek folyását, de az ész nem csahatatlán, a természetit nyitott könyv titkát végleg még korántsem kutatta, fejtette ki, haladunk, míg „lézen új föld”, ez rendeltetésünk, de im' jó pillanat, borzasztó, s az egyik ő elem mint ágaskodó makranczos paripa leveli lovagját, s rakoncátlanul, feltartóztatlanul száguld, tör, bont, zúz, rombol, hullámsírba temetve eleveneket és holtakat, — de im' a pusztulás nyomán, mint zivatar után a nap, annál fényesebben tündöklik az ember szeretet, kinyílnak a szívek, erszények, s világlátvány, pártját ritkító, megható: Szeged katasztróphája az emberiség társadalmi összetartozása kimutatásának mily egyszerű egyik alkalma s Nagy-Becskerek n. é. közönsége e kimutatáshoz is, mint a játékoshoz más különemű ágaiban folyton, önmagához méltóan, utánzásra méltóan járult, s járul! — s im' a pusztulásból is okul az ember ész, hogy mint a paripát szörmentiben simogatva hódítjuk meg, akkép a természet ellesett titkai szerint járulva uralkodhatunk fölötté; az Isten urává teremté az embert — a teremtés koronáját — mindennek a földön s ha az ő átok után a celes természet ellensége is az embernek, de azért még is eszköze, felhasználható általa a neki a Teremtőtől adott sajátossága szerint!

Szeged, Szeged, mindnyámunk szerencsétlenné, kegyeltté, mily szép emlékim fűzőnké hozd! Egy Dr. Horváth Cyrill, Dr. Somhegyi Ferencz, Csaplár Benedek..., felejtetlen piarista tanárain! Megállt a gymnasium szilárd épülete a vad árvíz közepette, menedéket nyújtva, akkép is megújult jelképül:

A menekültek ellátása első sorban a természetben begyűlt élelmi czikkével történjék; ha ez nem elég, a pénzt a belügyminiszter fogja utalványozni. E végül a szükségleti kimutatás 15 napra esetről esetre mindig fölterjesztendő hozzá. A segélyző bizottságok minden hó végén bezárják számadásaikat, s kötelesek a hónap 1-ikéig a miniszterhez rendszeresen fölterjeszteni. A fővárosban a polgármester e rendeletet a segélyző végrehajtó bizottság elé fogja terjeszteni.

Nihilisták.

A mostani orosz mozgalom kezdete körülbelül Miklós czár uralkodásának kezdetére, 1825. tájára esik. Akkor emelkedtek először nyilvános hangok, melyek alkotmányt kértek, a mit az elégtelenné erőszakkal is ki akartak vinni. Az erélyes czár e mozgalmat elfojtotta: a mozgalom tovább is pezsgött titokban, de nem tört ki.

Sándor czár gyengébb kormánya alatt a mozgalom ismét élejtelt addott magáról. 1863 óta, mikor a jobbágyosság felszabadult, a mozgalom észrevétlenül, határozatlan, ingadozó alakban napról-napra növekedett, míg végre tavaly felelmes alakjában lépett a nyilvánosság elé.

Európa minden nagyobb városában lázító iratok jelentek meg, melyek a czár legnagyobb hivatalnokait s méltóságait becstelenséggel, pénzvágygyal, s barbársággal vádolták, s eltávolításukat követelték, mert különben a forradalom erőszakkal fogja őket helyeikről eltávolítani.

Az orosz socialisták előre megmondták, hogy a czárt nem akarják bántani, csak az udvari camarillát, ezen e nép és a czár között gátul szolgáló akadályt akarják szétrobbantani. Azonkívül alkotmányt, a czár magán irodájának, vulgo a harmadik osztálynak eltörlését, a fogházakban a kancsukabüntetés megszüntetését, a politikai foglyok irányában szelidebb bánásmódot, az igazságszolgáltatásban reformot, a titkos rendőrségnél az inquisitori kínzás eltörlését követelték. Azon személyeket, kiket elbocsátva szeretnének látni, a socialisták meg is neveztek, körülbelül kétszázan voltak följegyezve.

A socialisták így is nyilatkoztak: „Ha a törvényes uton semmit sem fogunk elérni, mert Oroszországban nem a czár, hanem környezet uralkodik, akkor, ha óhajunk nem teljesülnek, törvénytelen utra fogunk lépni s mindaddig fogunk löni, szurni, gyilkolni, míg követeléseinket nem teljesítik, míg a camarilla a földszinéről le nem lesz pusztítva! Eddig az orosz nihilisták. Tervük szerint először a harmadik osztályt, a titkos rendőrségnél kell ellesni, s be kell ismerni, hogy a főbb rendőrhivatalnokoknak labalóval eltevéseben megelhető eredményt mutatnak föl. Az orosz hatóságok mindent megkérdelnek, hogy a titkos röpiratok és kiáltványok terjesztőit kitudhassák, de eddig minden lényegesebb siker nélkül. A röpiratok és kiáltványok, mintha a földből teremtek volna, elarasztottak velők a hadsereget, a munkás reggel az asztalán találta.”

Senki sem tudja, honnan jönnek. A nihilisták a legtöbb pártíveket a munkások és a hadsereg körében szerzegek. A munkásoktól nem nehez a bírtokos osztály ellen felingerelni, a katonaság pedig nagyon el van keseredve a rosz bánásmód, de különösen a török háboru alatt tapasztalt silány élelmezés, de különösen a miatt, hogy az egyes nagy szállítók, kik milliókkal csalták meg az orosz kincstárt, mai napig is büntetlenül járnak-kelnek. Így például a csalással vádolt Gregor-Horvitz-Kahn szállító-társaság tagjait szabadon bocsátották. Az oly nagy lühóval kezdett vizsgálatot szép csendesen beszüntették, helyettük egy pár „kisebb” tolvajt akasztottak fel.

Úgy kell nekik, miért nem volt eszük, miért nem karosították meg a kincstárt tiszzer annyival, mint Gregor et Comp. Hogy a

miképp megállt s megáll az igazi tudomány, a lángoló honszerelm a tudatlanság, az önzés közepette. Mit tehetett, mit tehet, mit tesz a szepőlőlen hazaszerettel párosult tudomány és erkölcs a kegyes tanítórend által is — bizonyítja a történelem, a haza közönsérmése — szépen kimutatta a többek közt egyik legnépiesb írónk, Vas Gereben — ha jól idézek — II-ik József és kora című regényében a hallhatatlan Dugonics András példájában. A kegyes tanítórend-alapító Kalazanti Sz. József valóban inspirálva írta rendje reguláit, ihleten az Isten, a vallás, az emberiség égő szeretetétől. Szabályai szellemét tanúsítja a sz. alapító lelkes utódjai; Isten és haza: önfeláldozó törekvésük tárgya, célja s n. é. közönségük megint csak önmagához méltóan, utánzásra méltóan tanúsítja irántok is figyelme, hódolatát, mely az emberiségnek, a hazának, a tanügynek, erkölcsnek hódolata! Lelkes örömmel vesztünk tudomást minden mozzanatról, mely gymnasiumunk összes ügye iránt e becses lapokban is folyton nyilatkozik s gondoljuk, nem vétnék a szerénység ellen midőn e sorokban egyszersmind maradó hálnk csekély kifejezését tolmácsolni bátorokdunk.

Folytassam? (Szívesen lát t. szerk. ur?*) De amint látszik egy tárca kifutja — legálább külterjileg. No ha majd e becses lap a kiltátsba helyezett átalakuláson átmev, tán az eddiginél e tekintetben is több téréll rendelkezhetünk... Untattam a tisztelt olvasót? Harmászor is eszedem, jó olykor — a csömör is; a természetben, a világon mi sem felesleges. Béla.

* Mint eddig, ugy tovább is!

Szerk.

nihilisták száma pá a multkor igazgatók elfogtak.
azon hadi alkalmáva
A b megvetés közkatona szazadára melyek a felkelők s így ez cselzett következte van, hogy Gundy köz meg neki. e meghagy 100 lépés biztosan támadása boglyakba.
Minc arczsiné közepette a nélkül, mert nou lankasztó Gudi méltó be városan
1878 reggel, a tartott a mal a 23 fele egy u egy hegy nemcsak vakmerő védeni ig
A l csoport. Szrb.-Cse által ugy egy pillan János sz „le” (Né hogy ser jön. A d hidegvért rohamok felkelők csakis az
Most elszélt ugrott, ho bal lábán megtörve hanem cs csoportját csak, az magaslato
A midőn b hegyzű lalták s Ezek me szakasv Riú vezetés miatt ur az I. diszittete
Sch gyalogs táje, na nagy bá mennyi biztonsá gyu és tülésés terén, őt gróf tartózkod magát. I mozdulat labra áll Aug Schwarc rögtön e lommal ó legénység
Egy mely az lett és al és az ell Scit tartásért diszittete
Egy Nagy-Be soredre Öt megsebe hagyá t a csopo letet at szemme oktatta megtize Csak a
*) E helybenél küldetett közöljük, fogja annu ról van s

szorban a terkel történetek; lugyminiszter zúskajti ki-e mindig fol-bizottságok madásnikat, s szterhez ren-an a polgár-égrehajtó bi-

nhilistákna a katonatisztek közt meglehetőszamu párhiveik voltak, abból is kitűnik, hogy a multkori tollénygyári kutatás alkalmanál az igazgatót Szimojed ezredest öt tiszttel együtt elfogták.

Kimutatás*)

azon hadiak fölött, kik Bosznia okkupációja alkalmával részt vettek a katonatisztek részében részeselek.

A batorság, nemkülönbön a veszedelem megveselésének bizonyítékát adá Gundy József közkatona a 29-ik gyalog-sorezred 5-ik századának. Ugyanis egynehány szénaboglyak, melyek állásunknak áellenében állottak, a felkelőknek igen czélszerű takaróul szolgáltak, s így ezeknek háta mögölük nemely jól czéltől lövést bocsajtottak állásunkba. Ennek következtében a főőrség-parancsnok meghagyván, hogy a szénaboglyak felgyujtassanak, a mire Gundy közkatona századosát megkérvén, engedje meg neki, a még melléje kirendelendő őrrájjal a meghagyást illetőleg parancsot kivinni. Mindig 100 lépésnyire az őrrájt elváltatva, s a biztosan eltakart ellenségnek minden perczeni támadásának kitéve, elmászott egész a szénaboglyákig és azokat mind felgyujtotta.

Minekutána ő ezen művet ezredének arczszíne előtt és az ellenség előőrséi vonala közepette véghez vitte, visszatért őrrájjához a nélkül, hogy az ellenség háborgatta volna, mert noha ezen vitéz tett az ellenségre lankasztóan hatott.

Gundy közkatona ezen szép és követésre-méltó batorság példájáért parancsnokától nyilvánosan megdicserítettet.

1878. évi szeptember hó 4-én, korán reggel, a tribova-planinai területen szemrevételel tartott az ellenség állása felett, mely alkalommal a 29-ik gyalogezred 12-ik századának fele egy nem vélt nagy számú felkelőkre, melyek egy hegyzúgban elrejtőzve valának, és melyek, nemcsak hogy rögtön harcra készen álltak, de vakmerő ellenrohamaik által még táborukat is védeni igyekeztek.

A legvégső balszárnyon előre nyomuló csoport, melyet Ritter János, szakaszvezető Szrb.-Cseneről vezetett, a felkelők rohama által úgy meg lön lepetve, hogy a legénység egy pillanatig tanács nélkül állott. De Ritter János szakaszvezető nem veszté el fejét, hanem „le“ (Nieder) vezényelt és megparancsolá, hogy senki sem hagyja el helyét és bár mi jön. A derék legénység meg is tette, amit hidegvérű szakaszvezetőjük parancsolt és a rohamlókot véres fejekkel visszaveré. Ujabb felkelők ismét megkísérelték a rohamot, de csakis azért, hogy ők szinte visszaveressenek.

Most már előre kellett törnie az ellenség elánczolt táborra felé. Ritter csoportja elé ugrott, hogy azt vezesse, de épen ezen perczen belül lábán súlyosan megsebesített, mire ereje megtörvén s nem volt képes tovább menni, hanem csakis még a vezényelet átadni és csoportjához kövélköz szavakat intézni: „Előre csak, az ellenség táborra a miénk, és a tuli magaslattal is el kell érünk!”

A derék altiszt még szemtanuja volt, midőn bajtársai az ellenség táborát és a tuli hegyzúgi magaslattal egy rohamban elfoglalták s utóbbin egyelőre erős labát foglaltak. Ezek megtörténte után csak vezetéte magát a szakaszvezető a sebkötési helyre.

Ritter, szakaszvezető, csoportjának jó vezetésé, napra tett vitézsége és hidegvérűsége miatt úgy ezen mint az előbbeni más csatákban, az I. osztályú ezüst vitézségi érdemjellel díszítettet.

Schwarz Móríc N.-Beeskerekéről, a 29-ik gyalogsorezred 5-ik századának szakaszvezetője, már a doboji csatánál (1878. aug. 19-én) nagy batorságot és hidegvérűséget mutatott, a mennyiben ő akkor a vadászkört személye biztonságul nem használta, és a legnagyobb ágyú és fegyvertűz közepette csoportjának tüzelését állva, mint béke időben a gyakorlóterén, figyelemmel kísérte. Ez alkalommal is őt gróf Szapary, ki véletlenül a századnál tartózkodott, ujalog felszólította, hogy takarja magát. De azon törekvése, hogy az ellenségnek mozdulatait szemmel kísérhesse, csak folyton lábra állítá őt.

Augusztus hó 26-án a főőrség, a melyhez Schwarz szakaszvezető is tartozott, szürkületkor rögtön és váratlanul megtámadott, mely alkalommal ő nyugalmal és elhatározottsággal állt a legénységnek a legjobb példát adá.

Egy perc műve volt, hogy a főőrség, mely az erdő közepett tanáyzott, harcra készen lett és állásukat addig védték, míg erősítés jött és az ellenség visszaverett.

Schwarz szakaszvezető e kitűnő magartásáért az I. osztályú vitézségi érdemjellel díszítettet.

Egy szép példát adott Binzberger Éliás Nagy-Beeskerekéről, őrmester a 29-ik gyalogsorezred 5-ik századának.

Ő Dobojnál 1878. aug. 19-én súlyosan megsebesítettet, de azért semmi áron nem hagyá magát a sebkötési helyre vitetni, hanem a csoportjával felle maradt. A vezényelet átadta ugyan, de azért mégis mindig szemmel kísérte az ellenség mozdulatait, s oktatta és bátorította a már meglehetősen megtizedelt embereit az állásukban kitartásra. Csak alkonyatkor, midőn győzelmünk már

*) Ezen hiteles kimutatás szerkesztőségünknek a helyben állomásozó 29. gyalogsorezred-parancsnokságtól küldetett be. Amidőn mi ezen kimutatást készségesen közzéljük, azt hisszük, hogy ez t. olvasóinkat is érdekelni fogja annyival inkább, mivel derék megyebeli honfiankról van szó. Szerk.

mi kétséget sem szenvedett, vitette magát a sebesült-vívókkal el, nem mulasztván azonban még el a legénységhez bucsuzóul ezen élénkítő szavakat intézni: „Kitartás, a küzdelem vége közeledik és miénk a győzelem!”

Binzberger őrmester az I. osztályú ezüst vitézségi érdemjellel ajándékozott meg.

(Folytatása következik.)

HIRHARANG.

* **Előfizetőinkhez!** Tisztelettel felkérjük azon t. előfizetőinket, kik a mai napig is hátralékban vannak, hogy hátralékaikat e f. hó végéig a lapok kiadójához Pleitz F. Pál urhoz póstai utalvány mellett okvetlenül beküldjék, mert a hátralékok által előidézett tetemes kiadásokat fedezniük már alig lehetőségek. Különösen felkérjük a hátralékos községek előjárót, hogy hátralékaikat mielőbb beküldeni sziveskedjenek.

A „Torontál“ szerkesztősége.
* **Közgyűlés.** Torontálmege évnyegedes közgyűlést e f. hó 28-án fogja megtartani. A tárgysorozat annyira érdekes, hogy a bizottsági tagok számos megjelenését előre várni lehet.

* **Centenariumi ünnepély.** A Bánság visszacsatolásának és Torontálmege restaurációjának évszázados emlékünnepe, hogy mely időben és miként fogja megéneki megtartani, e felett a folyó hó 28-án megtartandó tavaszi rendes közgyűlés fog határozni, melynek napirendjére ezen ügy is kitézettel.

* **Földrengés.** Folyó hó 18-án éjjel Nagy-Szent-Miklós és Trübswetteren földrengést észleltek; most pedig arról tudósítanak minket, hogy folyó hó 22-én reggel 6 órakor Nagy-Kikindán volt földrengés, meglehetősen erős moraj mellett a szobákban lévő butorok mozogtak s az ablakok is rezgették.

* **Majális.** A főgymnasiumi ifjuság majálisán kívül még a városi fiatalság egy része is fog rendezni egy erdei mulatságot. Ez mind meg lehet, ha szokás szerint az eső el nem mossa. E lapok szerkesztősége is készűl a szegediek javára egy népnunepet rendezni a kincstári erdőben.

* **Közégi elemi iskolai zászló.** Örömmel regisztráljuk, mikép lelkesület adásával, már nem egy közelettel kimagsalóbb tetteivel, a tanügyirodalom terén is buzgólkodásával magának közelsimerést szerzett tek. Peetz János közs. elemi iskolai igazgató ur kezdeményezése folytán — közégi elemi iskoláinknak immáron saját zászlojuk leend. Ennyit egyelőre.

* **A kis gözös.** A begai kis gözös midőn megindult, nem igen birt maga iránt költeni nagy érdekeltéget, sőt a közönség is hideg maradt e vállalat iránt. Most azonban, miután ennek életrevalóságáról és hasznosságáról személyes meggyőződést szerzett, nem győzi annak czélszerűségét dicserni, s azt tömeges partfogalással fel is tartani. A kis gözös derék tulajdonosa, járatait a jövő hóti kezdve naponkint fel és le fogja eszközöztetni. E költséges kiadást is csupán a t. közönség érdekében teszi. Az ily figyelem, melyet a tulajdonos a közönség iránt tanusit, még tömegesebb partfogalást igényel. És azt hisszük, hogy nem is fog elmaradni. A gözös járatainak változását annak idején a t. közönség tudomására fogjuk hozni.

* **Uj regény.** E lapok szerkesztője „Trics-tracs“ czim alatt néhány tárca-czikket mutatott be „A házasság vadászai“ czimű egykötetes regényéből. E művet most rendezi sajtó alá. A regény színhelye Torontálmege s a benne szereplő egyének is ismert megyebeli alakok.

* **Magyar opera.** E napokban alkalmunk volt személyesen meggyőződést szerzeni a Temesváron működő aradi színtársulat élet képességéről. A „Traviata“-t adtak általános tetszés közt. E társulat igen jó erőkkal rendelkezik. Nem volna rossz, ha a begai kis házjón hozzánk is lerándulnának néhány előadásra.

* **Jótevény adakozás.** A következő levelet vetők derék kerületi szolgabíránktól: Nagy-Torák községében a husvétii ünnepek alkalmával a templomban a szegedi vizkárosultak segélyezésére gyűjtés eszközöztetvén, ez alkalommal 7 ft. 4 kr. folyt be, van szerencsém tekintetességednek ezen összeget azon tiszteletteljes megkereséssel átküldeni miszerint azt illetékes helyre juttatni és becses lapjában kitétetni sziveskedjék. — Nagy-Beeskereken, 1879. évi április 18-án. Bakalovich Agost, szolgabíró.

* **A dunai és tiszai expedíció.** A „Minerva“ gyorsjárat vasárnap 10 óra tájban haladt el az ellenméri töltesek mellett. A hajón lévő képviselők legnagyobb része szemlélt tartott a megrongált töltesek felett. A hajó Tor-Beceére délutáni órákban ért, hol a közönség ezrei által fogadtattak. A hajó állomásán Istvánffy István fogadta őket egy szelleműs beszéddel s Rohonczy Gedeon képviselő házában pedig Dr. Tauszig Aladár adta elő helyes beszédeben e vidék veszedelmét, s oly érveket használt, hogy a képviselők kell, hogy álltak legyen, hogy a Tisza-vidék segélyezés nélkül szintén Szeged sorsára fog jutni. Tor-Bece hajdan híres kereskedelmi város volt, most a csapások gyakori látogatása folytán elszegényedett. Ha most a csapások mellé még a Tisza árjától sem igyekszünk megmenteni azt, akkor a derék hazafias város méhszorgalmu polgárai mellán kétségbe eshetnek hely-

zők felett. Tauszig beszédére Hegedűs Sándor képviselő megnyugtatólag válaszolt; de kérjük aztán a képviselő urat, hogy a képviselőházban is oly melegen pártolja a Tisza vidék ügyét, amint azt Török-Becsén tévé.

* **Catasteri felmérés.** Jó volna ha a pénzügyminiszter egy körrendelet által intézkedne a végből, hogy a catasteri felmérések, illetőleg a magas osztályozás ellen, a felek által beadott felebbezések a catasteri felülvizsgáló bizottságok egyes tagjai által most a tavasz folytán vizsgáltnak felül. A mostani vizes földek adóját, azt hisszük, kénytelen volnának alsóbb osztályú adókulcs alá vonni. Mert ha így maradna az, egy lenne a birtokosra nézve a bukással. Mi hisszük, hogy e tekintetben mindenesetre fog a kormány részéről intézkedés történni, mert azt magunk is látjuk, hogy az így nem maradhat.

* **Kerület látogatás.** Mint értesülünk a szent-györgyi kerület országgyűlési képviselője gróf Karátszonyi Guido ur a pünkösdi ünnepek alatt szándékozik a kerületet beutazni, s egyuttal a választók bizalmát megköszönni. Mint tudjuk a t. képviselő ur a választás alatt torokbaja miatt kénytelen volt szobáját őrizni, e miatt a választásnál személyesen nem jelenhet meg.

* **Ismét árvíz-veszély.** A közlekedési miniszter az alsó megyéket egy körrendeletben értesíté, hogy a Tisza a felső megyékben ismét rohamosan árad. Azért tartanak készen mindent a mi a veszély elhárítására szükséges, hogy új katasztrófák elkerültesse.

* **Magyar Lexicon.** A Somogyi Ede által jelesen és nagy szorgalommal szerkesztett „Magyar Lexicon“ 25. és 26. füzetek is megjelentek. E jeles munkának egyes füzetek is megrendelhetők 30 forintért. Előleges előfizetést nem kell teljesíteni.

* **Időjárás.** Ez a hónap igen megfelel nevének, mert igazán áprilisi napok járnak. Eső, napos verőfény, szél, zivatar, hideg, ezek naponkint felváltják egymást. Délülről verőfényes napsgár, délután szélvihar keverve menydörgéssel és zápor-esővel. Megyénkben a tavaszi vetéssel már elkészültek gazdáink. Az őszi vetés, ahol a víz kárt nem okozott, szép reményekre jogosít. Várunk és remélünk! Ideje is volna már! Különbön dobra kerülünk!

* **Tisza áradása.** A Tisza néhány nap óta ismét áradásban van. Ezt a Maros és a Körös folyóinak rohamos áradása okozza, mert a Tisza úgynevezett „zöld árja“ csak a jövő hó közepén szokott beköszönten.

* **Az új gymnasiumi tantervről.** Az új gymnasiumi tantervhez kiadandó utasítások ügyében élénk tárgyalások folytak. A közoktatási tanács több fővárosi közpiskolaitanármegehívott a kisebb szakbizottsági ülésekbe, sőt az utasítások jó részét közpiskolai tanárok dolgozzák ki, legalább az anyagot adják az egyöntetűen kidolgozandó munkálathoz. A megállapodások, mint a középiskolai tanárügylet „Közöny“-ben olvassuk, a tanterv gyakorlati alkalmazására nézve nem utköznek különös nehézségekbe; jelentékeny akadályok a földrajz és természetrajz, illetőleg physika összekapcsolásában mutatkoznak az alsóbb osztályokban, azután a tankönyvek dolgában. A közoktatási tanács hosszabb időre szóló tervezetében nem lehet tekintettel a gymnasiumok meglévő segéd-eszközöire, mert ezeknek kell módosulniuk a tanterv követelményeivel. Ha közoktatásiügyi miniszter ur egyzerre elrendeli a tanterv alkalmazását már a legközelebbi tanévben, a tanárok jóformán saját tapasztalukra lesznek utalva a meglévő tankönyvek kiválasztásában s még inkább a tankönyvek hiányainak pótlásában. Az idézett lap szerint a magyar nyelvi oktatás terve nagy súlyt fektet az összefüggő teljes és magán-olvasmányokra.

* **Garibaldi az olasz királynál.** Rómából jelentik f. hó 13-ikáról: Garibaldi tábornok a reggel a Quirinálban volt, hoi Umberto király a kertben fogadta. — A tábornok, mióta ide érkezett, ma távozott először a házból. Szép idő volt. Garibaldi azt mondá, hogy szeretne friss levegőre menni, de első kötelességének tekinti meglátogatni fejedelmét. Üzenetet küldtek a Quirinálba és a király azt felelte, hogy szivesen veszi a látogatást, de nem engedheti meg, hogy a tábornok leszálljon a kocsirol; majd ő lemegey a kertbe és ott fogadja. Deli egy óraker Garibaldi tábornok beülteték egy nyitott kocsiába és ő Menottival elhajtott a Quirinálba. Amint a palotához érkezett, a király lejtött a kocsihoz, egyik lábával a kocsihígyóra lépett és ily állásban körülbelül egy negyed óráig beszélgetett Garibaldival. Azután azt mondá Menottinak, hogy használja fel a szép időt és kocsikáztassa meg a tyját, de Garibaldi kijelenté, hogy ő ezen alkalmat csak a királynak szentelte; egyet került a Monte Puncion és a via Vittorián haza hajlott. A tábornok ismert ruháját, a vörös inget viselte.

* **Berlini babona.** Hogy mennyire el van terjedve Berlinben különösen a bennyire el van terjedve Berlinben különösen a babona, mutatja a következő eset. Azon hivatalnokoknak, kiknek a Berlinben talált tárgyak vannak gondjukra bízva, feltűnt, hogy sok talált pénztárczában, különösen női tárczában 10—20 halpikkelyt találtak. Egy nő, kinek elveszett s megtalált tárczáját visszatdák, azon magyarázatát adta ennek, hogy a halpikkely szerencsét és sok pénzt jelent.

* **Sarolta császárné** a ki a tervuereni kastély legéese után a laekeni palotába vitétt, április 5-én új lakhelyére Bouchoutba költözött át. A belga királyné az előtte való este a legnagyobb gonddal vizsgálta meg sörönője új lakosztályát. Április 5-én a királyné

Sarolta császárnéval ebédelt, azután kocsiába ült vele s Bouchoutba kísérté. A császárné kerek kulapot viselt, egy kék shawl hanyagul volt vállára vetve. Szép kerek csokrot tartott kezében s egyre bizalmasan csevegett a királynéval. Arts és Desmedt orvosok egy órával előbb Bouchoutba kocsiztak; a császárné kocsiját még egy kis kocsi kísérte, melyben két udvarhölgy ült. Bouchout kastély Vaudevelde ezredes felügyelete alatt áll, ki az épület jobb szárnyán lakik, míg a balszárnyon az udvarhölgyek lakása van. Az emelet közepén vannak a császárné termei. A császárné egészen el van ragadtatva új lakásától. Mielőtt szobáiba ment, a földszinten levő kápolná és fegyvertermet nézte meg. Az ebédidőben három nagy kép van, az egyik a tervuereni, a másik a mariemonti, a harmadik a bouchouti kastélyt ábrázolja. A kastély tornyai a XII. századból valók. A császárné fel négy óraker vonult lakosztályába, hol a királyné még sokáig társaságában maradt.

* **Döntvényt!** Dohányozhatnak-e ebek és (miután Budapestben különbség van téve) kutyák? E kérdés a legközelebbi jövőben minden eb- és kutyatulajdonost fog érdekelni. Voltaképen nem is arról van szó, hogy általában dohányozhatnak-e, hanem arról, hogy hol dohányozhatnak és hol nem? A kérdéses mopszik és pudlik, ha már dohányoznak, bizonyosan fognak a műveltség oly magas fokán állani, hogy az intő-táblákat is olvasni képesek. — A b“-i rendőrségnél panaszt emelt valaki egy harapós, idegen lábikrák irányában felette veszedelmes kutya- vagy ebegyeniség ellen, illetőleg — miután a jeles négylabu minden civilizáló törekvés dacára sem vonható tetteiért felelősségre, — tulajdonosa ellen. A rendőrkapitány, amint dukál, megidézte a vádlottat, ehelyett azonban a vádló által kinyitott ajtón egy ártatlan pudli jelent meg, fejébe dugva egy égő szivar. A hivatalnok elförmedve azon, hogy hivatalos helyiségében dohányozni mernek, a demoralizáció legutolsó fokára slyedve látta a közhivatal iránti tiszteletet, hogy már ebek (és kutyák) is mernek szivarozni. „Nem tudja ön, hogy itt nem szabad dohányozni?“ rivált rá, azonban maga is hangos kacajába tört ki a pudli mitsem tudó ostoba kifejezésén. Nyomban megjelent azonban az eb tulajdonos, megvédni házi butora ártalmatlanságát, mi győzelmesen sikerült is. — Az azonban nyílt kérdés maradt: dohányozhatnak-e ebek (és kutyák?)

TÖRVÉNYTEREM.

A nagy-beeskerei e. f. kir. törvényszéknél folyó évi április 23-ik napján tartott nyilvános ülésben következő perek előadattak.

Előadó: SZALAY IMRE, kir. széki bíró.
2165. p. sz. 1879. Ermler Péter és társainak Karácson Ferenc és László ellen felülpéptények valódi értékének megterítése iránti pere.

2397. p. sz. 1879. Petrovits-Ditkovits Amália felperesnek Petrovits Guido alperes ellen 14534 ft. és jár. iránti pere.

Folyó évi április 26-án tartandó nyilvános ülésben előadandó perek:

Előadó: KÜHNEL OSZKÁR kir. törvénzéki bíró.
3412. p. sz. 1878. Maity szül. Malugyuti Annának Galletin Misa elleni 915 ft. hozományérték s jár. pere.

498. p. sz. 1879. Kin Györgyen szül. Ligedás Jovánka és érdektársainak Ligedás Pánta és érdektársai elleni 469 ft. 83/100 kr. törv. osztály rész s jár. pere.

Közigazgatási bizottság.

Torontálmege közigazgatási bizottsága 1879. évi április 7-én tartott rendes ülésének tárgysorozata.

(Folytatás és vége.)

VII. Egészségügyek:

1. Az ó-bessenői gyógyszerár hivatalos megnyitása alkalmával felvett jegyzőkönyv betérjesztése. — Tudomásul szolgalt.
2. Basel Elek okleveles gyógyszerész folyamodványa egy Gyertyamoson felállítandó nyilvános gyógyszerár tárgyában. — A község meghallgatása végett alispán ur ó nagyságának kiadatni rendelték.
3. A megyei főorvosnak megyénk egészségügyi állapotáról szóló február és március havi jelentése. — Tudomásul szolgalt.

VIII. Felebbezett és fegyelmi ügyek.

1. Vulkán Samu uzdini jegyző elleni vizsgálati ügy Zsvikovics jegyzőség hivatalába való visszahelyezése tárgyában. — Zsvikovics hivatalába való visszahelyezése az autafalvi szolgabíró jelentéstétellel mellett felbiztatik.
2. Pavlovits Isidornak Tabakovits János török-becei segédszolgabíró elleni panaszos ügy. — Az összes iratok a tek. bizottság fegyelmi választmányának illetékes elbáns végett kiadattak.
3. Karátszonyi Ferenc és László beodrjai földbirtokosoknak a Novoszele községe által reájuk kivetett községi pótdó eleni felszólamlása. — Az észlelt ellenmondás kikigazítása végett a megye községének átengedendő s erről felszólamlók értesítettek.
4. A cseyei szolgabíró jelentése Aragyan Tanaszie és társai panaszgyűben. — Panaszosok apanaszokkal oly figyelmeztetéssel utasítottak el, hogy ismétlés esetén hamis vádaskodás miatt feljelenteni fognak.
5. A nagy-szent-miklósi szolgabírónak Dekreon József és több triebswetteri lakos panasz tárgyában tett jelentése. — Tudomásul vétetvén, az összes iratok a nagy-szent-miklósi szolgabírónak kiadatni rendelték.
6. A megye alispánjának Szarafolyán Pál czerabarai jegyzőnek a járási szolgabíró által történt felfüggesztése tárgyában kelt jelentése. — Tudomásul vétetik.
7. Menninger János Bogáros község biránján a folyó évi február 18-án 2090. szám alatt hozott alispáni határozat elleni felebbezése. — Az alispáni határozat helybenhagyatik s erről a felek értesítettek.

8. Br. Liptai Béla földbíróknak a horvát-neuzinai községi pótadó kivétele ellen beadott felszólamlása. — Kiegészítés végett Neuzina községnek visszaadatik.

9. A helybeli izraelita hitközségnek Engl Samu nagybecskereki lakosnak egy fűrésztelepek felállítása tárgyában hozott alispáni határozat elleni felfolyamodványa. — Az alispáni határozat helybenhagyatván, az összes iratok további szabályszerű eljárás végett az alispáni hivatalnak kiadatni rendeltetik.

10. Özv. Klaitz Anna melenczei lakosnőnek Baecses Gyoka és társai ledniczi lakosok elleni italmérségi jog érvényesítésére hozott harmadfokú határozat. — Az alispáni határozat indokainál fogva helybenhagyatik.

11. Ones Maxim uzdini lakosnak az uzdini 556. számú házközösségi osztálygyűlésben hozott harmadfokú határozat. — A törvény értelmében felelővel nem lévén, elutasítottatik.

12. Jégdés Bogolyub volt oroszalmosi jegyzőnek hivatalától lett elmozdítási ügyben leérkezett ministerialis határozat. — Folyamodó elutasítottatik.

13. Jovanov Mira szerb-klárii felfüggesztett bíró elleni fegyelmi ügyben hozott határozat. — Az alispáni hivatalnak illetékességi szempontból kiadatni.

14. Szeged város községének az új-szegedi határban a Tisza bal partján épített fabódék eltávolítási ügyben leérkezett ministerialis határozat. — Tudomásul vétetik.

15. Tatárovits György és társai oroszalmosi községi képviselőinek felelővelése a török-kanizsai szolgáló

birónak folyó évi január 18-án 94. kgy. szám alatt hozott határozata ellen. — Illetékes elintézés végett az alispáni hivatalnak kiadatni.

16. A nagy-szent-miklósi szolgabíróknak 1879. évi február 29-én 161. kgy. szám alatt kelt jelentése özv. Dedinszky Józsefnek szül. Blaskovits Sarolta ó-besenyői lakosnőnek az ottani községelöljáróság ellen emelt panasz tárgyában. — A jelentés tudomásul vétetvén, az iratok a nagy-szent-miklósi szolgabíróknak az esetleg adandó felfolyamodvány betérjesztése végett kiadatnak.

17. Krümmér Ferenc és érdektársainak felfolyamodványa Bocsár községének a boszniai és közonséges előfogatok kivételére vonatkozó határozatai ellen. — Az összes iratok illetékes tárgyalás végett a megyei bizottsághoz áttétetni rendeltetik.

18. A pancsovai szolgabíróknak 1879. évi 664. számú jelentése, melylyel az Ulmer Margareta franczföldi lakosnő nevében beérkezett felfolyamodványt kiegészítő zárgárasnak nevet és lakhelyét tudatja. — A szolgabírói jelentés tudomásul vétetvén, az iratok a helyb. kir. törvényszékhez a vizsgálat megkezdése és panaszoltot megbüntetés végett átvetetnek.

19. Merle Péter jelenleg stefanföldi lakosnak a köngsordfi községelöljáróság ellen a közközségi kivételről illetékes emelt panasz. — Panaszos, miután bírtoka után a községi költségeket viselni tartozik, panaszával elutasítottatik.

20. Kada István és társai nagy-kikindai italmérségi háziorvosok felelővelése az 1878. évi november hó 3-án 10221. szám alatti italmérségi ügyekben hozott alispáni határozat ellen. — A felelővelés, mint elkésett, elutasítottatik rendeltetik.

IX. Hadköttelesek ügyei.

1. Zárin Pavel újfalvi lakos nősülési ügye. — Elutasítottatik a gazdasági bírtok hiánya miatt.

2. Vili Mátyas glogini lakos hasonügye. — Elutasítottatik a gazdasági bírtok nagysága miatt.

3. Melisch Mihály sándorfi lakos katona elbocsájtási kérvénye. — Elutasítottatik, mivel törvényes felmentési czime nincs.

4. Mokrin Mladen beodrai lakos hason ügye. — Elutasítottatik, mivel atyja munka és keresetképes.

5. Radjul Demeter szt.-mihályi lakos hasonügye. — Törvényes felmentési czim hiányában elutasítottatik.

6. Himpelmann Péter istvánföldi lakos hason ügye. — Törvényes felmentési czim hiányában elutasítottatik.

7. Nagy Sámuel debeljai lakos nősülési kérvénye. — Elutasítottatik a gazdasági bírtok hiánya miatt.

8. Dimitrov Jován gyálai lakos hason ügye. — Elutasítottatik a fenti oknál fogva.

9. Mrksity Pánta szb.-itebeli lakos katona elbocsájtási kérvénye. — Törvényes felmentési czim hiányában elutasítottatik.

10. Vasits Pavle dobriceai lakos nősülési kérvénye. — Elutasítottatik, mivel csak 17 éves.

11. Honvédelmi ministeri rendelet, mely szerint a nősülési ügyekben a községi körörorvosok által kiállított bizonylatok érvényteleneknek nyilvánítottak. — Miután a közigazgatási bizottság az ily bizonylatokat eddig is érvénytelenekül tekintette, a ministeri rendelet tudomásul vétetük és a szakelődőknek párban kiadatni.

12. Pejov Dóme roggendorfi lakos nősülési ügye. — Elutasítottatik a gazdasági bírtok hiánya miatt.

13. Tyuresin Zsiva szerb-itebeli lakos nősülési ügye. — Elutasítottatik a fenti oknál fogva.

14. Brezán Gellért szerb-szent-péteri lakos hason ügye. — Elutasítottatik a fenti oknál fogva.

15. Didi György dolovai lakos katona ügye. — Elutasítottatik, mivel atyja munka- és keresetképes.

16. Kresmarov Jován újfalvi lakos hason ügye. — Elutasítottatik a fenti oknál fogva.

17. Schulja Lyubomir szerferini lakos hason ügye. — Elutasítottatik a fenti oknál fogva.

18. Mavrenszky Szvetozár melenczei lakos nősülési ügye. — Elutasítottatik a gazdasági bírtok hiánya miatt.

19. Kerpenisan Todor szerb-nagy-szent-miklósi lakos katona elbocsájtási ügye. — Elutasítottatik, mivel Miklós nevű atyja munka- és keresetképes.

20. Csikós József itvarnoki lakos hason ügye. — Elutasítottatik, mivel atyja munka- és keresetképes.

21. Dalja Szimeon alibunári lakos hason ügye. — Elutasítottatik a fenti oknál fogva.

22. Flora Constantiu újfalvi lakos nősülési ügye. — Elutasítottatik a gazdasági bírtok nagysága miatt.

23. Vrtiprasky Maxim mokriini lakos katona elbocsájtási ügye. — Elutasítottatik, miután a véderő végrehajtása tárgyában kiadott utasítás 38. §. 17. pontja értelmében felmentési jogcíme nincs.

H I R D E T É S E K.

1075. sz. k. i. 1879. (71—2.2)

Árlejtési hirdetmény.

A nagy-beckereki „Munkács“ nevezetű központi börtönépületen szükséges javítási munkálatoknak eszközésére az árlejtés f. é. **április 27-ik** napjának, reggeli 9 óra ja a nagy-beckereki kir. ügyészség irodájában kitézetik.

Az arra engedélyezett költség összege 161 ft. 33 kr. o. é. Vállalkozni szándékozók azon értesítéssel hivatnak meg, miszerint ezen árlejtéshez 10% bánatpénzzel ellátva jelennek meg, vagy pedig zárt írásbeli ajánlataikat szabályszerűen készítve 50 kr. bélyeggel, valamint szintén 10% bánatpénzzel ellátva, az árlejtési megelőző nap d. e. 12 óráig a kir. ügyészségnél nyújtják be.

Az ajánlatban a fenti költségből teendő árlejtés és számkok és betűkkel világosan kiírandó nemkülönbön abban határozottan kitéendő, hogy ajánlkozó az árlejtési feltételeket teljesen ismeri.

Az árlejtési feltételek és költségterv a kir. ügyészségnél a hivatalos órákban megtekinthetők.

Kelt Nagy-Beckereken, 1879. évi április 16-án.

Almásy Elek,
kir. ügyész.

737. sz. k. i. 1879. **Pályázat.** (62—3.3)

Szluga Mátyas lázárföldi jegyző elhalálása folytán üresedésbe jött körjegyzőség választás utáni betöltése f. é. **április 27-én** d. e. 9 órakor a körjegyzőség székhelyén Lázárföld községhezánál fog eszközöltetni.

A járandóság e következő:

Lázárföld községe részéről: készpénzben 120 ft., utiatalány 40 ft., mint községi közgyám 50 ft., 20 p. m. tiszta buza, 16 p. m. szemes kukorica, 2 öl kemény tüzifa, 4 öl szalma, 2 boglya széna, 12 font millygyertya, 25 font só.

Zsigmondfalva községe részéről: készpénzben 100 ft., utiatalány 20 ft., 14 p. m. buza, 12 p. m. zab, 1 öl kemény tüzifa, 2 öl szalma, továbbá Lázárföld községhezánál szabad lakás, valamint a községhezánál levő kert hasznélvezete; a magánmunkálatokért e következő díjak vannak megállapítva: adásvevési, vagy csereszereződés 1 ft., fel ívíg terjedő másolata 50 kr., fel íven túl 1 ft., magán-czelokra hasznélvó adó és becslési bizonylat 50 kr., haláleseti felvétel 2 ft., lettár 2 ft., (fizetésképtelenek kivételnek) felfolyamodvány 1 ft., bizonylat 50 kr., kötvény 20 kr., bírtokiv másolata 50 kr., bírtokváltozás keresztülvezetése 50 kr., tervrajz 50 kr., járlat 5 kr.

Felhivatnak a pályázni kívánók, kik a magyar és német nyelvet szóval és írásban bírják, továbbá a jegyzői szigorlat letételét igazolhatják, hogy kellően felszerelt felfolyamodványaikat a választást megelőző napig Lázárföld községelöljáróinak beküldjék.

Kelt Nagy-Beckereken, 1879. évi április 5-én.

Bakalovich Ágost,
szolgabíró.

1689. sz. k. **Pályázat.** (69—3.2)

A szerb-, német- és magyar-czernyai, Szerb-Czernya székhelylyel szervezett és lemondás folytán megürült évi 600 forint javadalmazott körorvosi állomásnak választás utján leendő betöltésére határidőül f. é. **május 12-ik** napjának reggeli 10 óra ja Szerb-Czernya községe községhezánál ezennel kitézetik.

Felhivatnak mindazon orvos urak kik ezen körorvosi állomásra pályázni kívánnak, hogy a fenti törv. czikk 143. §-a értelmében felszerelt kérvényeiket a választást megelőző napig ezen szolgabírósnál benyújtják.

Kelt a zombolyai járási szolgabírósnál, 1879. évi április 11-én.

Belicska Béni,
szolgabíró.

1203. sz. k. **Pályázat.** (68—3.2)

Az 1876. évi XIV. t. cz. értelmében Zombolya községében szervezett és évi 500 forint javadalmazott körorvosi állomás elhalálása folytán megürülvén ennek választás utján leendő betöltésére határidőül f. é. **május 8-ik** napjának d. e. 9 óra ja Zombolya községe községhezánál ezennel kitézetik.

Felhivatnak mindazon orvos urak, kik ezen állomásra pályázni kívánnak, mikép a fenti törv. czikk 143. §-a értelmében felszerelt kérvényeiket a választást megelőző napig ezen szolgabírósnál benyújtják.

Kelt a zombolyai járási szolgabírósnál, 1879. évi április 11-én.

Belicska Béni,
szolgabíró.

1688. sz. k. **Pályázat.** (67—3.2)

Az 1876. évi XIV. t. cz. értelmében a Grabác községében szervezett és évi 400 forint javadalmazott lemondás folytán megürült körorvosi állomásnak választás utján leendő betöltésére határidőül f. é. **május 9-ik** napjának reggeli 10 óra ja Grabác község községhezánál ezennel kitézetik.

Felhivatnak mindazon orvos urak, kik ezen állomásra pályázni kívánnak, mikép a fenti t. cz. 143. §-a értelmében felszerelt kérvényeiket a választást megelőző napig ezen szolgabírósnál benyújtják.

Kelt a zombolyai járási szolgabírósnál, 1879. évi április 11-én.

Belicska Béni,
szolgabíró.

1690. sz. k. **Pályázat.** (70—3.2)

Szt.-Hubert, Charleville, Soltourn és osztéri, Szt.-Hubert székhelylyel szervezett üresedésben lévő s évi 600 forint javadalmazott körorvosi állomásnak választás utján leendő betöltésére határidőül f. é. **május 14-ik** napjának, reggeli 10 óra ja tüzetven ki Szt.-Hubert községe községhezánál.

Felhivatnak mindazon orvos urak, kik ezen körorvosi állomásra pályázni kívánnak, hogy a fenti törv. cz. 143. §-a értelmében felszerelt kérvényeiket a választást megelőző napig ezen szolgabírósnál benyújtják.

Kelt a zombolyai járási szolgabírósnál, 1879. évi április 11-én.

Belicska Béni,
szolgabíró.

302. sz. k. i. **Pályázat.** (73—3.1)

A Bocsár községi orvosi állomás betöltendő lévén, ezen orvosi állomásnak közválasztás utján leendő betöltésére a határidő f. é. **május 14-nek** d. e. 9 óra ja valamint ugyan e községben eddig be nem töltött szülésznői állomásnak szinte választás utján eszközölendő betöltésére f. é. **május 14-ik** szinte d. e. 9 óra ja Bocsár községhezánál kitézetik.

Az orvosi állomással összekötve van évi 550 frtnyi fizetés, a községi szülésznőnek évi fizetése 90 ft.

Mi is oly felhívással tétetik közhírré, hogy ezen orvosi és szülésznői állomásra pályázni szándékozók, az 1876. évi XIV. t. cz. értelmében felszerelt felfolyamodványaikat a választást megelőző napig ezen szolgabírósnál benyújtják.

Nagy-Kikindán, 1879. évi április 12-én.

Issekutz Antal,
szolgabíró.

302. sz. k. i. **Pályázat.** (74—3.1)

A tiszta-hegyesi körorvosi állomás, melyhez Tisza-Hegyes, Szaján és Vilmater községek tartoznak betöltendő lévén, ezen orvosi állomásnak választás utján betöltésére a határidő f. é. **május 15-ének** d. e. 10 óra ja Tisza-Hegyes községhezánál kitézetik.

Ezen orvosi állomással 600 forint évi fizetés van összekötve.

Mi is oly felhívással tétetik közhírré, hogy ezen orvosi állomásra pályázni szándékozók az 1876. évi XIV. t. cz. értelmében felszerelt felfolyamodványaikat a választást megelőző napig ezen szolgabírósnál benyújtják.

Nagy-Kikindán, 1879. évi április 12-én.

Issekutz Antal,
szolgabíró.

Értesítés.

Tisztelettel alulirt tudára adja a t. cz. közönségnek, hogy szándéka itt letelepedni, mi okból is ajánlja **szoba- és templom-festvényeit, szinelő-, lakkozó- s minden e szakmába vágó dolgok kivételét, s rajta leend, tisztelt rendelőt a legjobban kielégíteni.**

Számos megrendelés elvárása mellett, mely tisztelettel

Grünbaum Jakab,
(66—3.2) lakik özevgy Vuits-né házában, a casino közelében.

Van szerencsém a t. közönséget értesíteni, hogy az általam kisorsolándó **Orchestrion (zenemű)** számjainak kihuzása szombat, 1879. évi április hó 26-án a temesvári huzásban törtérend.

Tisztelettel
Szekulesz L.

Egyuttal bátorodom gazdagon berendezett áru-raktáramat is a legjobban ajánlani. (75—1.1)

Egy fiatalkoru gazdatiszt,

ki tagja egy jóhírű gazdatiszt családnak, a gazdatiszt minden ágabani szakképzettségéről bizonyítvánnyal bir s szakértelmi és hü tisztí kezelés iránt ovedakot nyujtani képes, a magyar, német és tót nyelvet fogalmazásilag is, a roman nyelvet pedig közbeszedileg bírja, mint olyan, szerény feltételek mellett alkalmazást keres.

A szives megkeresések **Nagyalacsony Pál F.-hez Szarvasra** (Békésmegyében) intezendők. (64—2.2)

UMRATH és TÁRSA Prágában.

Mezőgazdasági gépgyárosok

ajánlják, a szilárd kivitel, könnyű járás, nagy munkaképesség és tiszta cséplésről legelőnyösebben ismert, ugy ráman álló mint kerekken járó

kézi- és járgány-cséplőgépeiket
1—8 ló vagy ököverőig.

Továbbá készitünk különféle nagyságu és elismert jó minőségű **tisztító-malmokat, szecskaravókat és dara-malmokat.**

Képes árjegyzékek honi nyelvekben ingyen és bérmentve.

Fekhely és képviselés: **FRANZ J. L.-nél,**
Nagy-Beckereken. (63—20.2)

Megnyitási jelentés.

RUSSANDA

iszapfürdő.

Folyó évi május 13-án fog az ujonnan felépült s minden igényeknek megfelelően berendezett „Russanda“ iszapfürdő, Melencze mezőváros községében, Torontálvarmegye, Délmagyarország, megnyitattani.

A fürdők mint helyi-, ülő-, és teljes fürdők hidegen vagy melegen használhatnak kadakban aszerint, a mint azt az orvosi rendelet kívánja.

Számos évi tapasztalat, valamint Schneider Professor vegyelmezése is Bécsben, tudományosan bebizonyította, miszerint a „Russanda“ iszap különleg tekintve a Franzensbadi lap és a Pistryani iszaptól különbözik, s a kettőnek egyesített hatását mutatja, s így számos kül- és bel-betegség ellen kitünő gyógyhatással van.

A „Russanda“ iszapfürdő kitünő gyógyhatással van a görvélykór s valamennyi abból eredő beteges állapotok ellen, ugymint: mirigy-, iz- és szemlobbok és görvélyes dagatok, csú, idült kövénny, mindennemű régi sebek, és evesedések esont szu, lefolyt lobbos állapot utáni iz- és izom merevülések ellen, valamennyi bőrbaj, bujakór, fehérfolyás és vérzések ellen a nőknél, s ezen felül még vastartalmánál fogva a vér szegénységnek az egész szervezetre erősítőleg hat.

A fürdővendégek kényelméről egy nagy gyógyterem berendezése által mellék helyiségeivel együtt (étterem, tarsalgóterem, sat.) és egy ujonnan alapított szép tágas kilitásu nagy parkban a vendéglő által bőven van gondoskodva.

Ezenfelül ugyanezen parkban egy emeletes épület áll 26 berendezett bérzóával. A többi lakas a vendégek számára az alig 5 percz távol eső helységben kapható. A helység és a fürdő közötti forgalom társasokcsik által tartatik fenn.

Melencze mezőváros községe egy 9000 lelket számláló helység, szép és egészséges vidéken. A Tör.-Becei és Nagy-Beckereki gözhajózási állomásoktól egy óra s a Nagy-Kikindai vaspálya állomástól három óra jársányi távolban van. — Ezen állomásokon folyton kaphatók bérkocsik. Melenczének továbbá van pósta-, távirtda állomása, egy gyógyszerháza, s egy állandó községi orvosa.

Minden egyébbről a tulajdonosnő és igazgatónő gondoskodik.

Klaitz Anna Melenczén,
a hova minden levelezések intezendők. (76—3.1)

Folytatás a mellékletben.

Megjelen: hetenkint egyszer, csütörtökön.

Előfizetési feltételek: Egész évre 6 ft. | Félévre 3 ft. | Negyed évre 1 ft. 50 kr.

Hirdetések díjai: a háromhasábos petitors első hirdetésnél 4 kr., többeszer

Melléklet a „Torontál” 1879. évi 17-ik számához.

Dr. HANDLER MÓR,

orvos és sebésztudor, szülész és szemész,
gyógyít gyökeresen fényes s tartós siker biz-
tosítása mellett mindennemű

titkos betegségeket

1) az **önfertőzésnek** minden következményeit, u. m.: az **ingerlékeny gyengeséget**, az **ondófolyást**, különösen a

tehetetlenséget

(elgyengült férferőt),

2) **hugyesőfolyásokat** (még idültkelet is), a **nemzörészek bujakóros fekélyeit** és **másodrendű bujakórt** minden alakjaiban és **elcsúfításai**ban;

3) **hugyesőszűküléseket**;

4) **fris s idült nyákfolyásokat nőknél**, az úgynevezett **fehértályást**, és az onnan eredő

magtalanságot;

5) **börkiütéseket**;

6) a **hugyhólyag betegségeit** és mindennemű **vizelési nehézségeket**.

Rendel naponként: délelőtt 10 órától 1-ig, délután 3 órától 5-ig, és este 7 órától 8-ig.

Lakik: PESTEN, belváros, kigyó-utca 1. szám, kigyó- és városház-utca sarkán, (Rottenbiller-féle házban) I-ső em., bemenet a lépcsőn.

Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik, és a gyógyszerek megküldetnek.

Galandféreg (Pántlika-giliszta)

6 óra alatt kihajtatik. (14-48.12)

Clayton és Shuttleworth,

földmívelési gépgyárnokok Lincolaban (Angolország),

főraktár: Bécs,

(72-6.2)

ajánlják bötartalmu, minden világkiállítás alkalmával kitüntetést aratott, fekhelyükben álló

mozdonyaikat,

becsztva

fa- és szénfűtésre és ellátva az új szalma-fűtési készülékkel.

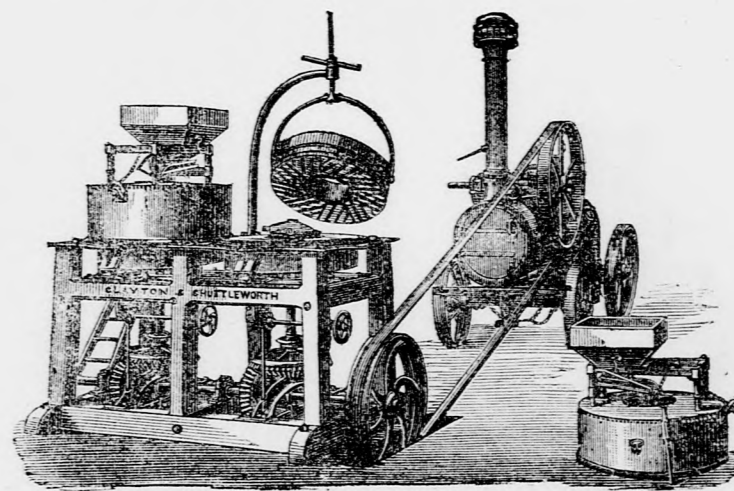
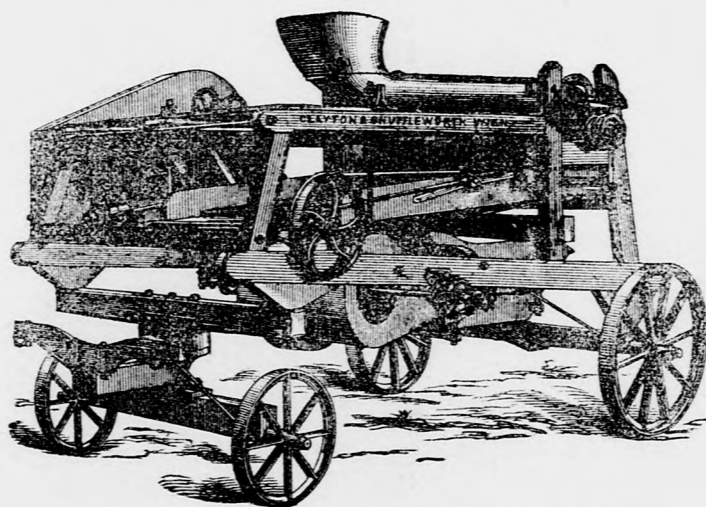
(szabadalmazványa Clayton és Shuttleworthnak),

gőz-cseplő- és emelősigagépeiket, kukoriczamorzsolóikat, örlőmalmaikat, soros-vetőgépeiket,

valamint minden másféle földmívelési gépezeteiket a legolcsóbb árak mellett.

Torontálmegyei helyettese:

DAUN GYULA, vaskereskedő Nagy-Becskereken.

Képes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve kézbesítetnek.

1879. évi márczius 13-22-ig a török-kanizsai járás községei a menekültek és Magyarországra vagy az úgynevezett Bánságba menekültek, Temes, Torontál, és a különböző nemzetiségek testvéries jó egyetértésében diadalra is vezető a magyar államiság esz-

indítványa többi pontjaival együtt ezt kéri tehát elfogadni. Kovács Agoston minden tekintetben osztja és elfogadja az előtte szó-